

EMMAKRONIEK

onregelmatige
periodiek

voor de
emmastraat e.o.

JANUARI 1985 . NUMMER 12

AL WEER EEN EMMAKRONIEK?

Jawel, de Emmakroniek is er nog steeds. Geruchten als zou er een nieuw en beter blad verschijnen, zijn echter niet geheel uit de lucht gegrepen. Het nieuwe buurtkrantje zou de naam GROENSCHUT krijgen, een naam die voor bewoners van de Emmastraat wel duidelijk zal zijn. Volgens de initiatiefnemer, die voorlopig onbekend wenst te blijven, zou het nieuwe krantje uitsluitend actuele onderwerpen gaan behandelen en . . . in gewone omgangstaal worden geschreven. Volgens hem heeft de Emmakroniek nooit aan deze beide eisen voldaan. Hij vroeg mij om financiële steun, die ik hem heb toegezegd; aan zijn verzoek, eventuele spel- en/of taalfouten in zijn manuscript te willen corrigeren, mag ik echter niet voldoen, daar ik dan ondersteuning zou geven op een heel ander niveau. Het is nu nog maar een kwestie van afwachten.

MIGRATIES

Mevrouw H. Boonekamp-van Breemen woont sinds 1 oktober weer in haar eigen huis, Emmastraat 8, samen met haar dochter Annemieke. Zr. Bertranda Hoogeboom is per 1 januari 1985 vertrokken naar het Moederhuis te Breda.

Zr. Sapiëntia van Berge Henegouwen woont m.i.v. 1 februari 1985 eveneens te Breda. Het adres van de beide religieuzen, die ongeveer 13 jaar in de Emmastraat hebben gewoond, is: Meerten Verhoffstraat 10, 4811 AT BREDA.

Zr. Sapiëntia werkte vanaf 13 mei 1971 tot medio 1976 als verpleegkundige aan het Elisabeth Ziekenhuis te Leiderdorp. Tot eind 1984 was zij parochie-assistente voor de R.K. Meerburgparochie te Zoeterwoude Rijndijk met als werkgebied Leiderdorp; (parochiegrenzen overschrijden vaak gemeentegrenzen). Bij haar officiële afscheid van de parochie op zondag 27 januari kreeg zij het gouden kruis, behorende bij de pauselijke onderscheiding Pro Ecclesia et Pontifice.

Via deze rubriek groet zij hierbij alle vrienden en kennissen, van wie zij niet persoonlijk afscheid heeft kunnen nemen.

De vier studenten van Emmastraat 19 zijn dichterbij de Universiteit gaan wonen. Het huis wordt thans bewoond door Roel Dreve en Ank van der Wal. Roel is eerstejaars student Geschiedenis; Ank is werkzaam in een Gezinsvervangend Tehuis voor Geestelijk Gehandicapten. Binnenkort zal zich waarschijnlijk nog een derde bewoner of bewoonster bij hen voegen.

Binnen enkele weken zijn er nog meer migraties vanuit en naar de Emmastraat te verwachten.

MIDWINTERBLAZEN

Voor deze manifestatie op 21 december 1984 was veel belangstelling. Sonja Meijer en Joke Horn hadden gezorgd voor een ruimschoots voldoende hoeveelheid bisschopswijn, die op vuurpotten warm werd gehouden. De festiviteiten werden voortgezet ten huize van de Redactie.

KERSTZANG

Op 24 december 1984 werd in de Emmastraat de jaarlijks terugkerende kerstzang gehouden. Er waren veel deelnemers. De sopraan Paula Sladek zong van J.S. Bach het lied "Ich steh' an deiner Krippen hier!"

DE EMMAKRONIEK ELDERS

In het septembernummer van de Emmakroniek stond een artikel over een zekere meneer Lucassen. De Redactie van het personeelsblad INFORMEEL van de Postcheque- en Girodienst te Den Haag schreef hierover in haar editie van 15 oktober 1984 het volgende:

Ontboezemingen over de giro
"Van de afdeling Externe zaken/Inlichtingen van het administratiekantoor Den Haag ontving INFORMEEL de Emmakroniek van september 1984. De Emmakroniek is een onregelmatig verschijnend periodiek dat verspreid wordt in de Emmastraat en omgeving in Leiderdorp. We willen U dit verhaal zeker niet onthouden."

Het artikel vervolgt daarna met de letterlijke

tekst uit de Emmakroniek van september. De Redactie van de Emmakroniek weet nu ook, hoe die meneer Lucassen er uit ziet, want het artikel in INFORMEEL wordt afgesloten met zijn foto.

Het verhaal over Th.G.Lucassen is eveneens overgenomen door DE LEIDENAAR, 1ste jaargang nr 1 van 25 september 1984.

VONDEL EN HOMERUS.

Twee vaten heeft Jupijn.
Hij schenckt nu zuur nu zoet,
 of matight weelde en vreught
 met druck en tegenspoet.

Vondel schreef deze regels in 1637. De onderstreepte zinsnede staat op onze huidige briefjes van vijf. Op de oudere briefjes van vijf, gedateerd 26 april 1966, kunt U met een loep lezen: "Twee vaten heeft Jupijn." Bij het schrijven van zijn gedicht werd Vondel zo goed als zeker geïnspireerd door de Ilias van Homerus. De verzen 527-530 van de Ilias boek 24 luiden als volgt (of liever gezegd, zien er als volgt uit):

*δυοὶ γὰρ τε πίθοι κατακείσθαι ἐν Διὸς οὔδει
 δώρων ὅλα δίδωσι, κακῶν, ἕτερος δὲ εὐχῶν
 ᾧ μὲν ἴ ἀμμύκας δοίη Ζεὺς τροπικέφαννος,
 ἄλλοτε μὲν τε κακῶ ὄγε κύρεται, ἄλλοτε δ' ἐσθλῶ.*

De Griekse woorden voor "zuur" en "zoet" komen hierin niet voor, zoals o.a. blijkt uit de vertaling door M.A.Schwartz:
 "Twee urnen staan in het paleis van Zeus met gaven zoals hij ze schenkt, de een gevuld met leed, de ander met geluk. Voor wie de bliksemslingerende Zeus zijn gaven mengt, hij ondervindt soms leed, dan weer iets goeds."

W.G. van der Weerd vertaalde diezelfde passage als volgt:

"Want daar staan aan den drempel (der woning) van Zeus twee vazen met gaven, zoals hij (bij de geboorte) die schenkt, de een met kwade, de andre met goede gaven (gevuuld): wien nu de bliksemslingeraar Zeus uit beiden gelijkelijk toedeelt, dien valt nu eens ongeluk ten deel en dan weër geluk."

Overigens komen de kwalificaties "zuur" en "zoet" weer wel voor in het 9de couplet van het Wilhelmus. Dat couplet begint als volgt:

Na 't zuur zal ik ontvangen
 Van God den Heer dat zoet;
 Daar na zo doet verlangen
 Mijn vorstelijk gemoed.

Het Wilhelmus telt 15 coupletten, die in 1568 werden geschreven door Marnix van Sint Aldegonde.
 In de door Johannes Eusebius Voet vóór 1773 berijmde psalmen las ik in psalm 77 vers 6:

D'Allerhoogste maakt het goed;
 Na het zure geeft Hij 't zoet.

Dit is overgenomen uit het Wilhelmus. In de niet berijmde psalm wordt over zuur en zoet niet gerept.

OPLOSSING GELDPUZZEL

Op het biljet van 5 gulden staat, ongeveer 10 mm onder de versregel van Vondel, nog het woord BIJTJE en daar weer onder staat RAAT. Deze 2 woorden staan niet op de originele gravure van Savrijn. De Amsterdamse Stadsschouwburg van 1637 werd toen gezien als een bijenkorf; de entree-gelden gingen (als zoete honing uit een raat) voor een deel naar het Oudemannenhuis en het Weeshuis. Nog heden ten dage ziet men boven het toneel van die schouwburg een bijenkorf. De door de Redactie van de Emmakroniek uitgeloopte prijs van HFL 60,- is door niemand gewonnen. U kunt de woorden BIJTJE en RAAT lezen, door gebruik te maken van een sterke loep, zoals die wel eens gebruikt wordt door filatelisten, horlogemakers e.d. Heel goed voldoet ook een loep, die bestemd is voor het controleren van kleinbeeld negatieven.

DIERENPUZZEL (VOOR JEUGDIGE LEZERS)

Een boer ging naar de veemarkt om zijn vee-stapel uit te breiden. Een paard kostte toen 15 gulden, een koe 1 gulden en een kip slechts 25 cent. Hij wilde precies 100 dieren kopen en daarvoor precies 100 gulden uitgeven. De vraag is nu: hoe redeneerde de boer om tegelijkertijd aan deze 2 eisen te kunnen voldoen en hoeveel paarden, hoeveel koeien en hoeveel kippen kocht hij tenslotte. Schrijf je antwoorden op een briefje en doe dat vóór zondag 10 februari bij mij in de bus. Je kunt een cadeaubon van f 10,- winnen.

OVER HAZEN, TWEE PAARDEN EN EEN SCHAAP

Op een eenzame avond in december maakte ik een avondwandeling even buiten ons dorp. Ik betrad daarbij een van de vier niet doodlopende zijwegjes van de Hoogmadeseweg. Bij een boerderij zag ik uit de mist plotseling een donkere figuur opdoemen. Zijn gezicht was niet goed zichtbaar. Hij sloop in de richting van de dierenverblijven en sloopte daar een deur, die uit twee helften bestond. Ik zag toen, hoe hij uit de paardestal* twee paarden stal. Hij wilde ermee weglopen, maar een mesthoop versperde hem de weg. Hij liet de paarden los en boog voorover om over te geven; gelukkig stond hij op braak liggend terrein, zodat hij zonder enige schroom zijn eenmaal begonnen inwendige reiniging kon voltooien. Dat een losgebroken schaap verlamd naar hem bleef kijken, is hem kennelijk ontgaan, want de dief koos schielijk het hazepad**, niet wetend dat hij daardoor een gunstige situatie voor het blijkbaar hongere schaap had geschapen.

Volgens de Leiderdorpse politie ging de dag daarop het vangen van de 2 paarden gepaard met halsbrekende toeren, waarbij 2 lasso's braken, maar kwam de dief zich nog diezelfde dag overgeven. Hem werd toen diefstal met braak ten laste gelegd, daar het schaap niet alles had opgegeten en de boer zich over verontreiniging van zijn erf was komen beklagen.

* In 1954 is door neerlandici uit het woord "paardenstal" de "n" geschrapt, want volgens hen staat er in een dergelijke stal nooit meer dan één paard. In het woord "paardendief" echter, hebben zij die "n" gehandhaafd. De dief moest daarom minstens 2 paarden stelen, aldus zijn verweer tegenover de politie.

** Volgens neerlandici wordt een dergelijk pad slechts door één haas tegelijk gebruikt; ook gebeurt het wel, dat elke haas zijn eigen pad heeft. Daarom is ook uit het woord "hazenpad" de "n" geschrapt.

GEZIEN

In het postkantoor aan de Heinsiuslaan: een poster met de aanbeveling, een 7-jaars hypotheek te nemen. De 7 en de j waren echter afgedekt door een prentbriefkaart, waarop een aap zittend stond afgebeeld.

Mijns inziens hebben de postambtenaren hiermee de ethymologische herkomst van het woord "aarzelen" duidelijk geïllustreerd.

GELEZEN

Op een acceptgirokaart van de Kruisvereniging te Leiderdorp: KRUISVERLEIDERDORP. Je vraagt je nu wel af, wat de Kruisvereniging Leiden op haar kaarten heeft gezet. Misschien een aansporing om iets te doen, wat onoirbaar is?

GEHOORD VIA DE RADIO

BRT (tijdens de vorstperiode): "autovoerders moeten rekening houden met ijzel in en om Brussel."

Belgische auto's moeten kennelijk gevoerd worden; Nederlandse auto's worden als regel alleen maar gedrenkt, dat deed je ook wel met paarden. In de tweede wereldoorlog zag je echter ook in ons land wel auto's rijden, die gevoerd moesten worden. Dat gebeurde dan met hout. Dat deed je dan in een zgn houtgenerator, zoals die monstrositeiten toen abuisievelijk werden genoemd; abuisievelijk, want zij genereerden geen hout, integendeel.

WDR: "Der Luftdruck war 982 pascal."

Hieruit blijkt, dat Duitsland tenslotte is gewicht voor de druk, die andere landen (ook Nederland) op dat land hebben uitgeoefend, om de bar te vervangen door 100000 pascal, dus de onpractische millibar door de hectopascal.

HILV. 1 (weerbericht): "De zonnestraling bedroeg 125 joule per vierkante centimeter. (Dat heb ik waarschijnlijk verkeerd verstaan, want dat kan niet).

HILV. 4 : Caroline Kaart spreekt nog steeds over "het concert in e-moll". Dat moet zijn: "het concert in e kleine terts". Maar ja, Duits is niet haar moedertaal.

MAASTRICHT EN HET WILHELMUS

Maastricht is de enige stad in ons land, waar carnaval voor de bevolking nog iets betekent. Tradities worden streng gerespecteerd bij de viering van dit feest. Het wordt elk jaar ingeluid op het Vrijthof,

's zondags 6 weken voor Pasen (en nooit eerder, zoals boven de rivieren wel eens gebeurt). Om 11 uur 11 min precies laat men het stadskanon dan 11 schoten afvuren onder het toeziend oog van Prins Carnaval. Het toeval wil nu, dat alleen in het elfde couplet van het Wilhelmus de stad Maas-tricht wordt genoemd en bovendien sprake is van een Prins. Of is dat geen toeval?

Van HERMAN HOFHUIS (Emmastraat 9) ontving ik onderstaande bijdrage. Ik plaats dit leuke verhaal, ook al om de aparte stijl waarin het is geschreven.

WINTERLEED

Op één der koude, versbesneeuwde ochtenden die wij kortelings hebben meegemaakt, zat ik rustig, met thee en krant, mijn ontbijt te nuttigen. Hilda ging vroeg de deur uit, vanwege haar werk in het algemeen en wegens de barre weersomstandigheden in het bijzonder. Toen zij al enige tijd weg was, hoorde ik gemorrel aan de voordeur, hetgeen duidde op haar terugkeer. Haar mededeling dat het slot van haar auto vastgevroren zat, bracht mij tot het voor de hand liggende advies, de slotontdooier op te zoeken. Al spoedig bleek, dat dit kostbare hulpmiddel aan het eind van de vorige winter op een onduidelijke plaats was opgeborgen. Na enig moeizaam zoeken werd het echter toch gevonden en verliet Hilda ten tweede male het pand. Ik concentreerde mij intussen verder op de krant. Geheel hierin verdiept, werd ik verrast door een opnieuw na enige minuten terugkerende Hilda. "Dat rot slot is zelfs met ontgooier niet open te krijgen", beklagde zij zich. Deze, in technisch opzicht onwaarschijnlijke constatering deed mij naar buiten komen, om dit bevroren varkentje eens even te wassen. Hilda, mij hierbij vooruit snellend, was alweer met haar schier hopeloze ontgooierswerkzaamheden bezig. Aangekomen bij de met sneeuw bedekte auto's, overzag ik snel en gedecideerd de situatie. Ik kon het gehele probleem oplossen door het stellen van slechts één vraag: "Hilda, welke auto probeer je eigenlijk open te krijgen?" Bij het uitspreken van deze vraag schijn ik, geheel onbewust natuurlijk, een irritant triomfantelijke ondertoon in mijn stem te hebben gelegd.

WOORDVERKLARINGEN

- ANGLIKAANTJES - uitgebakken stukjes Engels spekvet.
 ANTISLIP - belemmert gezinsuitbreiding.
 ANTISLIP - bevordert gezinsuitbreiding.
 AQUAREL - ruzie in de vissenbak.
 ARBEIDER - iemand, die op een slee wacht.
 AREAAL - paling met groot oppervlak.
 AROMA - opoe op slee.
 AS - la door een mol verlaagd.
 AULA - lade, waaraan men zich bezeert.
 AUTODIDACT-rijinstructeur.
 AVERIJ - serie weesgegroetjes.
 AXIOMA - actieve opoe
 BAANVEGER- minister van onderwijs.
 BEDERVEN - slapende erfgenamen.
 BEDONDER - omgekeerd onderbed.
 BIS - gealtereerde b.
 KRUISBES - verhoogde 4de trap van de toonladder in F.
 ASBAK - droevige mop
 ENGELLENBAK-gewijde mop.
 SLABAK - agressieve mop.
 STORTINGSBEWIJS - potentieverklaring.
 TREINSEL - reizend echtpaar.
 VOLLEDIG - half vol.
 WATERBEKKEN- spuwers.
 WASHANDJE - kneedbare prothese.
 KLEINOOD - pech bij boetseren.
 LIBEL - Chinese klok, 525 meter verder.
 GISTEREN - kippenhok bij enzymfabriek.
 MORGEN - mopperend chromosoom.
 LEGENDE - laatste opening bij de kip.
 WIND - veest.

Dit was nummer 12 van de Emmakroniek. De eerstvolgende editie krijgt het volgnummer 12½. De daarop volgende Emmakroniek krijgt dan nummer 14.

Met vrolijke groeten,

VOORN VAN BIELANDT

Michaël Voorn
 Emmastraat 4
 Leiderdorp.